

»SLOVENE« velja
po polti na vsa strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej... K 84—
za pol leta... 42—
za četrt leta... 21—
za en mesec... 7—
Za tuzemstvo ololečno K 85—
Sobotna izdaja:
za celo leto... K 15—
za tuzemstvo... 20—

SLOVENE

»Inserati«
Enostolna petlirvata (59 mm
široka in 3 mm visoka ali sje
prostor)
za enkrat... po K 1-20
uračni razglas... po K 1-80
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 59/3 mm K 4—
»Poslano«
Enostolna petlirvata K 3—
Izhaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava, št. 228.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 8. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Pred sestavo kabineta.

LDU. Belgrad, 1. okt. Danes popoldne je imel Radikalni klub sejo, na kateri je sklenil, da g. Stojan Protič vrne regentu mandat. Isto sta sklenila Narodni klub in Jugoslovanski klub. Govori se, da bo sestava novega kabineta iznova poverjena Demokratični zajednici. Vse kaže, da bo kriza v kratkem rešena.

LDU. Belgrad, 1. okt. Danes ob pol dvajsetih je prišel na dvor g. Stojan Protič, katerega je sprejel regent prestolonaslednik v avdijenci. G. Protič je izjavil, da mu ni bilo mogoče sestaviti kabineta in je vrnil poverjeni mu mandat.

LDU. Belgrad, 2. okt. »Politika« poroča: Kakor znano, je Stojan Protič snoči vrnil prestolonasledniku regentu mandat za sestavo nove vlade. Danes dopoldne je bil o tem objavljen poseben komunikat. Na dvoru se bodo iznova pričela posvetovanja o vprašanju, komu naj se sedaj poveri sestava nove vlade. Ni izključeno, da bomo obletnico ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev dočakali v — krizi. G. Protič se je snoči mudil pri regentu skoro dve uri. Danes dopoldne ni bil nihče pozvan na dvor. Danes ob 10. uri dopoldne je predsednik narodnega predstavništva dr. Draža Pavlovič konfiriral z g. Davidovičem. V parlamentarnih krogih se govori, da bo regent poklical na dvor vse načelnike strank in da bo apeliral nanje, naj se vendar enkrat sporazumejo in obrazujejo močno koncentracijsko vlado, ki bo imela nalogo, da privede državo iz današnjega nereda.

LDU. Belgrad, 1. okt. Govori se, da bi se mogla imenovati uradniška vlada, ki bi opravljala najvažnejše tekoče posle.

LDU. Belgrad, 1. okt. V zvezi z reševanjem ministrske krize se je razširila danes vest, da je v Belgrad pozvan poveljnik Dravske divizijske oblasti, general Krsto Smiljanič.

LDU. Belgrad, 1. okt. Predsednik mirovne delegacije Nikola Pašić je naposled sklenil, da se konec tega tedna vrne v Pariz, kjer hoče ostati do zaključka mirovne konference.

LDU. Belgrad, 1. okt. Dr. Smolaka odpotuje v Split; prihodnjo nedeljo se vrne v Pariz.

Poziv našim somišljenikom!

Mesto Ljubljana se nahaja vsled strahotnega pomanjkanja stanovanj na robu velike krize. Težke socialne nevarnosti se dvigajo pred glavnim mestom Slovenije. Neodgovorno in sramotno zadržanje državnih in občinskih oblasti v vprašanju stanovanjske bede, bo poglajalo naše mesto v močvirje. Oblasti, ki bi znale spraviti v 14 dneh brez dvoma tudi stotisoč vojaštva pod krov, nimajo volje in energije dovolj, da preskrbe par tisoč beguncem, delavcem, dijakom in uradnikom kos strehe. Dolga vrsta vagonov, ki stoji na naših kolodvorih, je natlačena zrelih mož in deklet, starcev, žena in otrok, ki žive na jugoslovanskih tleh življenja, ki bi bilo v vsaki urejeni in civilizirani državi nemogoče. Živinski vagoni na južnem kolodvoru nosijo v sebi neizmerno gorje našega begunskega ljudstva in so ključar vseh socialnih krivic, ki so v naši veliki socialni dobi na naših tleh še mogoče. Med tem ko se v živinskih vagonih odigrava najbolj nevedne slike človeške bede in se zapravljata tam zdravje, sreča in prihodnost nešteti slovenskih družin, se valjajo po udobnih sobah in razkošnih stanovanjih našega mesta verižniki, domači in tuji kapitalisti in ljudski sleparji in oderuhi. Ta socialna krivica izjiva, sramoti in revolucijonira naše delavno ljudstvo, ki je obliub in upravnih komedij v državi in občini do grla sito. Ali se zavedajo vodilni in odlučujoči krogi, kam mora tirati in gnati nižje sloje tako zadržanje naših oblasti.

Stanovanjska beda bo uničila nadalje naše komaj ustanovljeno vseučilišče. Trume naših dijakov zapuščajo našo deželo in gredo, ker ne najdejo stanovanj, v tuje kraje po svojo izobrazbo. Naša univerza bi bila lahko sijajno središče in vir naše nacionalne odporne sile. Tako pa je nebrzičnost in nepodjetnost odgovornih državnih in občinskih oblasti pritirala to našo najvišjo napravo tik do prepada in preden se je ta najvažnejša slovenska kulturna ustanova oživela, je že na tem, da se upropasti. Če nam ni mogoče, da spravimo tucat profesorjev pod streho, in ne moremo v naši gozdnati deželi sezidati dijakom niti par lesenih barak, lahko univerzo zapremo.

Razmere, ki so pahnille naše mesto v ta obupni položaj, zahtevajo brezpogojno in nujno energičnih dejanj. Velikopotezni in neusmiljeno strogi ukrepi morajo na dan. Preteklost in skušnjava nam vzbujata strah, da dovolj odločnih ukrepov navzlic

nevarnostim, ki se dvigajo v deželi, navzlic obupnosti položaja, ne bo. Energije in iniciativnosti je ramreč brezmejno iskati tam, kjer je ni in je nikdar ni bilo.

Naša socialna dolžnost pa je, da se obrnemo na naše somišljenike s pozivom, da dajo do zadnjega kotička svoja stanovanja na razpolago našim beguncem, dijakom in uradnikom. Zahtevamo in hočemo od naših ljudi požrtvovalnosti, ki odgovarja velikim socialnim načelom naše stranke.

Hočemo, da naši somišljeniki podajo dejanski dokaz, da so pripadniki kulturnega gibanja, ki je ljudsko in mu je zato ljudski interes prvi in izključni pogon njegovega delovanja. Kdor ni tak, ne spada po svojem duhu tja kamor se prištevajo. Mi bomo nastopili v tem vprašanju z vso brezobzirnostjo.

Mi ne bomo gledali ne na osebe in njihov socialni položaj, ne na stan, ne na ugled in na vpliv posameznikov. Stvar, za katero gre, je velika in zato bomo uporabili pri svojem nastopu med in razločnost, ki jo zahteva javni blagor.

Pozivamo naše somišljenike, da dokažejo svoje socialno mišljenje in se odzovejo z dejanjem našemu pozivu.

Za premog.

Zveza industrijcev za slovensko ozemlje je poslala ministrstvu za trgovino in industrijo obširno spomenico o naši premogovni krizi in odpomočkih. Iz spomenice posnemamo:

Po statističnih podatkih Zveze industrijcev v Ljubljani potrebuje industrija v slovenskem ozemlju mesečno 38.265 ton rujavlega trboveljskega premoga ali 1531 ton vsak delovni dan; razen tega mesečno še 4750 ton črnega premoga in koksa. Deželna vlada v Ljubljani je z ozirom na obstoječe težave določila za našo industrijo eksistenčni minimum po 1100 ton trboveljskega premoga na dan. S tem bi bila mogla naša industrija nekako živoreti. Toda v resnici je dobivala naša industrija v najboljših mesecih povprečno le po 462 ozir. 396 ton na dan, torej 42 odnosno 36 odstotkov skrajne potrebe. Pa tudi tega ni dobivala redno, ampak le od slučaja do slučaja presečke in preostanke tistih množin našega premoga, ki ga dobivajo prednostni konsumenti, t. j. naše in hrvatske ter srbske železnice in hrvatska industrija.

Ni čuda, da je ob teh razmerah prišla naša industrija v obupen položaj ter je več nego polovico podjetij ustavilo delo; osta-

lo pa hira in bo v kratkem nastalo popolno mrtvilo. Pred nami vstaja nevarnost, da izgubi delo in zaslužek 50.000 tovarniških delavcev. Vsega tega pa ne bi bilo treba, ako bi se v premogovnikih izven Slovenije delalo vsaj približno toliko, kakor pri nas.

V premogovnikih trboveljske družbe (v Trbovljah, Zagorju in Hrastniku) se je pridelalo meseca avgusta t. l. skupaj 63.136 ton premoga ali okroglo 2000 ton na dan. Ta premog se razdeljuje po ministrski naredbi z dne 7. maja 1919 tako-le: državnim železnicam v Sloveniji 280 ton, južni železnici za slovensko in hrvatsko progo 770 ton, hrvatsko-slovanskim železnicam 560 ton, srbskim železnicam 240 ton, hrvatski industriji 300 ton, skupaj 2150 ton na dan. Po tem za industrijo v Sloveniji sploh ne ostane nič premoga in so naša podjetja odvisna le od slučajnih orebitkov.

Meseca avgusta smo na odlok ministrskega sveta oddali od celotne produkcije 28.488 ton ali 45,12% srbskim in hrvatskim železnicam, hrvatski industriji in mestu Zagrebu, nadaljnjih 23.887 ton ali 37,84% železnicam v Sloveniji, t. j. južni železnici in slov. in hrvatskim progam. Za industrijo v Sloveniji, za vsa državna, mestna in zasebna podjetja nam je ostalo le 10.760 ton ali 17,04%. Potem nam pa v Zagrebu in Belgradu še verjeti nečemo, da res oddajamo skoraj ves premog iz dežele, sami pa trpimo neznosno pomanjkanje.

Kaj pa delajo premogovniki izven Slovenije? Da številni in bogati premogovniki v Srbiji ne obratujejo v polnem obsegu, popolnoma razumemo; vendar bi bila malo večja vneza le mogoča. Nepojmljivo pa je, zakaj kompetentne oblasti ne napravijo reda v bosenskih premogovnikih. Še leta 1915. je Bosna pridelala 928.244 ton premoga, katerega so znaten del izvažali, letos pa krpejo bosenski premogovniki komaj domačo potrebo. V zagrebškem rudarskem glavarstvu so leta 1916. pridelali 225.100 ton rujavlega premoga. Največjega pomena pa je premogovnik v Pečuhu, bogat najboljšega črnega premoga in popolnoma moderno opremljen. Ta premogovnik je še leta 1916. proizvajal 788.900 ton premoga; pod našo državno upravo pa proizvajal komaj toliko, kolikor porabijo njegove lastne elektrarne! Sicer pa pravijo, da se je zadnje tedne zvišala proizvodnja pečuskega premogovnika na 1500 ton dnevno. Če je tako — in moralo bi biti — potem naj nas razbremenijo in nam olajšajo datjate! Toda

LISTEK.

Narodni „Križev pot“ koroških Slovencev.

Piše dr. Val. Rožič.

(Dolje.)

Pa tudi solčne kopeli na gmündskem obzidju mi niso rodile rešilne misli in pričarale zaželenega varnega izhoda. Iskati bo treba »novih potov« in virov za beg. Ostajati sem začel doma, ko so šli drugi na izprehod. Bil sem vselej bolan. Enkrat sem imel grizo, drugič me je bolela glava, tretjič noge. V resnici pa sem imel neizmerno domotožje.

V tem prostem času sem se bolj prikrito splazil na dvorišče za hišo. Vzel sem dolgo klop ter se vlegel nanjo — za vsak slučaj, če bi prišel gledat orožnik, ki je imel doma službo in je običajno sedel pri vratih (izhodu) v veži. —

Ko enkrat tako ležim in tuhtam nebo in zemljo, tedaj zapazim, da so zadaj za menoj v zid vzdana majhna, lesena vratca, ki so imela v sredi majhno luknjico, tako veliko, da se je lahko z roko seglo na znotraj. Zunaj so bila zaprta z železno zaponko, na kateri pa ni bilo ključavnice. Začnem gledati in skiliti skoz luknjico v teman prostor. Bilo je nekako skladišče, polno razne stare ropotije: vozov, desk in različnega orodja. Vse to pa je bilo tako gosto in visoko naloženo za vrata, da jih tudi po odstranitvi železne zaponke niti za »spoznanje« ni bilo mogoče odmakniti, če-

prav sem z vso spočito energijo zastavil vse svoje latentne telesne moči. Ni šlo! Odložim za drugi dan svoje Schermes (?) Holmovo delo, kajti pri svojem prvem pokušu sem moral vedno, vsako minuto paziti, da me kdo (žandar) ne zaloti pri mojem »nepoštenem« delovanju. — Noč prebijem v samem reševanju težkih jedrač z večimi neznankami. Hevrek! Našel sem jo, Arhimedovo točko, na katero se bom mogel opreti.

Drugi dan popoldne sem zopet — bolan — na težavnem delu. Dobil sem na dvorišču dolg, močan drog, splazil se k skrivnostnim vratom, ter začel počasi, previdno in tiho skoz luknjo odpirati razne predmete: voz, deske, razno šaro in navlako. Če je kaj zaropotalo, pa sem zopet nehal ter zbežal na dvorišče, da sem proučil položaj straže. Nič! Zopet k vratom. Odrivam in odrivam, da se ves potim. Toda, kdor išče, ta najde. Efeta! Odrinil sem stvari, da so se vrata odmaknila za toliko, da sem se s težavo svojih kosti po strani in sključeno splazil v shrambo. Sama tema! Hitro reknosiram teren. Aha, dvojna vrata iz te obokane shrambe vodijo ven na cesto. Toda vrata so od zunaj zaprta s ključavnico in od znotraj z železnim zapahom. Bes te plentaj. Hitro preštudiram vrata in opazim v svoje veliko veselje in zadovoljstvo, da če odrinem od znotraj železni zapah, da se desni del vrat odpre potem sam na venkaj, ker je šla železna ključavnica samo po vrhu vrat, tako, da od zunaj iz ulice pritja v shrambo, je bilo izključeno, a od znotraj iz skladišča se je po odstranitvi železne zaptornice, ki je bila uprta samo v zid, lahko

prišlo venkaj na cesto, ker se je polovica vrat odprla na zunaj. — Dobro! Hvala Bogu!

Hitro ven! Zaprem za seboj mala vrata. Tretji dan preštudiram še enkrat vso situacijo. Nihče me ne opazi. Šlo bo! Treba samo, da straža pri »jugoslovanskem grobu« enkrat zaspi. Ves moj podroben načrt sem »izdal« tov. Renkotu, ki se dolgo ni mogel odločiti zanj, kajti pot je bila silno dolga in riskirana. Zato tudi drugim tovarišem nisem razlagal svojih tajnih naklepov. Treba je bilo celega moža!

In najine želje so se izpolnile. V nedeljo 3. avgusta je šel po 10. uri zvečer službujoči žandar spat, kar se je le izjemoma zgodilo. To ugodno priliko, na katero sva že več večerov prežala, sva uporabila in skoz dvorišče in dvoje »tajnih« vrat sva zbežala ravno ob 1. po noči od 3. na 4. avgusta t. l. Noč je bila temna, malo je deževalo in midva sva bila ob 6. uri zjutraj že na Kačjem prelazu na solnograški meji. Med potoma sem jaz izgubil »compate«, ki sem si jih privezal na čevlje, da bi preveč ne ropotal po Gmündu o polnoči, ko je bilo vse tiho. Šele na vrhu Kačjega prelaza sem to usodno »izgubo« opazil, — a vseeno sem od veselja zavriskal in zapel ono znano: »Compate pozabila (zgubila), nazaj je prišla.« — A jaz nisem prišel nazaj. —

10. Na Solnograškem.

Ko sva s Kačjega prelaza, kjer sva si natrgala planinskih cvetk in rododendrona, obrnila proti strmemu prepadu navzdol v dolino Lungau, tedaj se je zjasnilo nebo in midva sva imela najlepše svobodno jutro

v prosti naravi. Dasi sva že hodila 25 km, sva še vedno hodila lahkih krač. Prvi ljudje so naju srečali trije mladi dijaki-turisti na solnograški strani. Tovarši Renko pravi: »Velika sreča! Trije moški z lepo prihodnostjo so naju srečali!« In pospešila sva zopet najine korake v nadi, da se tudi nama najin načrt posreči v celoti. — Ob osmi uri sva bila že v Lungau. Tu sva zavila za trenotek še pod hribom v prvo turistovsko gostilno, spila vsak eno belo kavo in hajdi naprej.

Preje sve še zelo previdno vprašala, kedaj gre vlak iz Mauterndorfa. — »Ob tri četrti na pet popoldne«, se je oglašil prijazen odgovor. Hvala! In šla sva naprej na podlagi moje karte, ki sem si jo že preje poskrbel v to svrhu.

Toda, ko prideva popolnoma v dolino, jo kreneva s ceste v stran na levi breg Mure. Tu se konča Lungau in se pričinja Murtal. Sklenila sva, da ne greva na postajo v Mauterndorf, ampak, da se potrudiva ter greva po dolini Mure med grmovjem in jelševjem skoz ob reki do hriba Pichlern. Pot je dolga tri ure. Ob 10. uri dopoldne sva počivala tam za Muro v grmovju med jelševjem in praproto. Komarji in brenclji so naju pikali, da nama ni bilo obstanka. Vzdržniva se. Noge so naju začele boleti, žulji sa se nama delali na podplatih in prstih. Imela sva oba slabe, tenke čevlje in nepodkovane. Hodila sva pa že 8 ur po trdi cesti. Ni čuda, da so se jele oglašati posledice najine mehkužnosti, ki sva se jo nalezla v našem internatu. — No pa šalo na stran!

(Dolje.)

zgodilo se je ravno nasprotno, dobili smo začetkom septembra t. l. od ministrstva za šume in rudnike odlok za nove dajatve!

Nato govori spominica o obupnih železniških razmerah, ki so istotako eden izmed vzrokov premoškovne krize.

Nekateri naši veliki obrati in mestne plinarne potrebujejo črni premog in koks iz inozemstva. Ta premog in koks se mora začkrat dobiti iz Čehoslovaške republike, mogli bi ga pa sčasoma dobivati tudi iz Anglije v Dalmaciji proti kompenzaciji v prvovrstnem dalmatinskem cementu.

Končno stavi Zveza industrijcev naslednje konkretne predloge:

1. Naredba ministrstva notranjih zadev P. Br. 16.028 z dne 7. maja 1919 se nemudoma razveljavi, pokrajinska vlada v Zagrebu se obvesti, da se hrvatski industriji več ne dobavi trboveljski premog, hrvatski in srbskim železnicam se zniža kontingent tega premoga na polovico, primanjkljaj imajo kriti iz pečurških, bosanskih in srbskih premogovnikov.

2. Pri osrednji vladi v Beogradu naj se ustanovi uradno mesto ali sestavi paritetna komisija prizadetih ministrstev, ki naj po zaslišanju pokrajinskih vlad in z njihovim stalnim sodelovanjem določi, koliko morajo posamezne pokrajine prispevati premoga za skupne državne namene odnosno v kritje izrednih potreb. Razdelitev ostalega premoga se povsem prepusti pokrajinskim vladam, da sporazumno z industrijo in z občinami ter v zmišlu okvirnih določil, koja bi osrednja oblast izdala, izvedejo odajo premoga interesantom po njih važnosti za občini blagor in gospodarsko silo države.

3. Osrednja vlada poskrbi za uvoz črnega premoga in koksa iz Čehoslovaške republike in eventualno iz Anglije v količini neobhodne potrebe.

4. Osrednja vlada pospešuj produkcijo premoga v vseh premogokopih kraljevstva, obenem posvečaj energično in smotreno skrb vzdrževanju in opremljenju vseh naših železnic.

I. kongres novinarjev Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Novinarsko društvo v Zagrebu je sklenilo sporazumno z novinarskim društvom v Beogradu, Ljubljani in Sarajevu, da se skliče kongres vseh novinarjev Srbov, Hrvatov in Slovencev za 18., 19. in 20. oktober v Zagreb.

Ta prvi jugoslovanski novinarski kongres bo imel dvojno svrhu: narodnostno in poklicno. Na njem naj bi se doizdal temelj edinstvene organizacije vseh novinarjev države Srbov, Hrvatov in Slovencev, ker se v tem poklicu kot predstavniku javnega mišljenja nahajajo najmočnejši pogoji kohezije vseh narodnih energij. Združenje časopisja bi izpodbilo koncentracijo narodne moči, ki je danes potrebnejša, kakor kdaj poprej, v času, ko se polagajo temelji naše narodne države. Ta kongres je tem potrebniji, ker so bili novinarji srbski, hrvatski in slovenski, dosihdob žalibog zmeraj razdruženi in obkoljeni z neprijateljskim kitajskim zidom. Zato je tem potrebnija izmena mišljenja in dogovor za edinstveno delo v skupnih narodnih ciljih. Po edinstvenem časopisju se bo izvedlo pravo duševno edinstvo vsega naroda. Hrvatsko novinarsko društvo misli, da bo to misel navdušeno pozdravila naša javnost in vsak, ki mu je na srcu ujedinjenje naroda in moč naše države.

Druža svrha bi bila poklicna: da se v edinstveni organizaciji povzdiguje novinarski poklic, ki ga čakajo prav sedaj velike naloge, in da se dvigne njegov ugled in gnotni položaj. Zato bo ta kongres razpravljaj o vseh važnih poklicnih in drugih vprašanjih, kako bi se naše časopisje povzdignilo na višji nivo.

Tovariši novinarji v naši širni ujedinjeni domovini, ki ste se s peresom borili za udeistvitev narodnih idealov, ki ste najtežje občutili dni narodnega trpljenja, robstva in poniževanja! Združimo se k složenemu delu v času, ko to najbolj zahteva naša ujedinjena domovina. Naš narod Srbov, Hrvatov in Slovencev, po stoletnem mučenstvu v ognju vstajenja ožarjen s solncem svobode, upira oči proti vidikom srečnejše bodočnosti, da stopi kot dostojen član v kolo kulturnih narodov, da da svoj obol občini ljudski prosveti.

Zagreb, 1. oktobra 1919. Hrvatsko novinarsko društvo.

Vsa vprašanja, dopisi itd. naj se naslavljajo na tajnika Hrvatskega novinarskega društva, Ant. Brozovića, Zagreb, Novinarski ured, vladna palača.

Politične novice.

Šolski načrt. Duhovniki trebanjske dekanije, 23 po številu, zbrani dne 29. septembra t. l. na pastoralni konferenci v Trebnjem, so izrazili najostrejši protest proti vladni predlogi šolskega zakona, ker

je nedemokratičen, starišem krivičen, veri in cerkvi sovražen. Kot lojalni državljani svarijo centralno vlado, da naj s takimi predlogami ne draži in ne izživa ljudstva. Če bo vlada sejela veter, bo žela vihar, in to ne bo v korist komaj rojeni Jugoslaviji. — V Trebnjem, 30. septembra 1919. — Po naročilu zborovalcev: Josip Plantarič, dekan.

Prva cvetka. Socialni demokratje so odprli svojo politično šolo v Trbovljah. V večerajšnji številki »Nepreja« priobčujejo prvi sestavek učenca iz te šole o »velevažnem vprašanju ljudske izobrazbe«, ki naj bo dokaz, »kako je mogoče izobraziti v najkrajšem času priprostega delavca, da nam lahko lepo in jasno pove svoje poštene misli.« Torej nekaka dika podjetja, glavna zanimivost sezone, šlager aktualnega programa. Priprosti delavec, ki se je v najkrajšem času razvil v pisatelja in verskega filozofa, nam pripoveduje tole: »V vseh ljudskih šolah, kakor tudi v celini pri drugih narodih uvajajo prirodni otroški razum v zmoto z mozaičnim razlaganjem stvarjanja ter se vse to predočuje kot sveto resnico. Samo pripovedovanje o neverjetnih čudežih. Realnost stvarjenja in življenja je pa tako drugačna! V biblijski zgodbi so glavnejši čudeži celo upodobljeni, da se tako učinkovitejšje omami otroške duše z vsemi sredstvi fantazije. Ni čuda, da ni v naši vzgoji skoro nobene resnične znanosti. Glavni vzrok je pripisovati temu, da, ker se otrokom že od vsega začetka predočuje kot golo resnico tritisočletne bajke. Znanost in živa narava pa učita drugače. Tako se napravi iz otroka navadnega verskega fanatika, ki nima nobene pravega pojma o znanosti in naravi.« — Tako se napravi iz poštenega delavca fanatika nevednosti — da govorimo s slovnico socialistične šole v Trbovljah — ki lahko slabo in nejasno pove tuje nepoštene misli. O stvarih ga uče, ubogega človeka, o katerih sami nimajo pojma! Pa kaj, glavna reč je le, da se usposobijo ljudje za kulturni boj!

Kulantna laž. V nekem ljubljanskem dnevniku smo večeraj brali v članku, ki se opravičeno ogorča radi moke, tudi naslednji stavek: »Dr. Korošec je ceno moki sam »kulantno« zvišal nad potrebo.« Razumemo popolnoma, da je za list, ki mora štiti demokrate-socialiste malce težko radi moke udarjati po vladi, ki obstoji iz istih demokratov-socialistov. Zato si pomaga kulantni poštenjak na ta način, da v celim članku ne imenuje ne ministra za prehrano, ne ministra za promet in ne za trgovino. Pač pa z imenom navaja prejšnjega ministra za prehrano dr. Korošca, in sicer v taki zvezi, da bo ljubljanski cvičkarj v svojem večernem omizju lahko pokimal v kozarec in prokel dr. Korošca, ki je kriv, da ni moke. In ljubljanskemu cvičkarju ne bomo zamerili, če se bo v pozni uri ogorčal, njemu tega tudi ne pišemo, ker vse sproti pozabi in vse sproti verjame. Obsojamo pa tako pisanje v listih, ki bi morali stati malo višje ko kako gostilniško omizje. Ali menite, da Ljubljana in Slovenija obstoji res iz samih cvičkarjev? Ali menite, da se razsodna javnost ne spominja več, da je moka prišla k nam še le, ko je prevzel prehrano dr. Korošec, ki je stopil na prste verižnikom? Ali menite, da ne ve vsak razsoden človek v Sloveniji, da so verižniki začeli dvigati glavo zopet tedaj, ko je dr. Korošec svoje mesto prepustil socialistu? Ali mar ne pozna cela Ljubljana tistih veletrgovcev v Ljubljani, ki so v svojih skladiščih prikrivali cele vagonne moke iz Banata in Bačke? Ali mar ni znano, da ti ljudje spadajo k stranki, ki danes vlada našo ubogo Jugoslavijo? Te stvari naj bi bil kulantni poštenjak opisal, in ljudstvo bi bilo s tem bolj ustrezno ko s tako kulantno lažjo, za katero se skrivajo pravi krivci!

Krompirjeva politika. »Slov. Narod« je priobčil snoči notico »Ne izzivajte!«, kjer obsoja dejstvo, da na trgu ni krompirja, moke in jajec, »dasi ima dežela vsega v izobilju«. Pod notico je podpisan »Uradnik«. K tej stvari imamo pripomniti to: Da krompirja, moke in jajc ni na trgu, je res. V vprašanju krivde se pa gospod uradnik deloma moti. Krompirja je letos na deželi mnogo manj ko druga leta, ker sta ga uničila moča in črv. Bilo ga je sicer v ljubljanski okolici morda vendar le še nekaj za prodaj. Da tega krompirja ni več na trgu, so krivi znani verižniki in še bolj znani tisti, ki so tem verižnikom dali izvoznice za krompir. Gospod »uradnik« oboje vrste ljudi lahko pozna, a se rajši zgraža nad kmetom ko nad resničnimi pljavkami. Tudi jajc ni na trgu. To pot naj ne govori politična modrost, za katero kokiši nimajo smisla. Gospod »uradnik« — če je res uradnik — morda ne ve, da je sedaj tisti čas, ko kokiši nehalo nesti, in da vsako leto ob tem času primanjkuje jajc. To živalsko zanimivost bi moral vedeti sicer vsak izobražen mož, posebnost če je uradnik. Ker tega

ne ve, smo mu pojasnili, da ne bo brez potrebe apeliral na patriotično dolžnost kurjega stanu. Kar pa se verižnikov, trgovcev in spekulantov z moko tiče mu damo čisto pravi! Le to bi še dostavili, da smo mi te vrste gospoda že davno poznali ter primerno cenili njeno nagnjenje, ki bolj ljubi zlato tele ko svoje rojake. Če je gospod »uradnik« pripravljen, v boju proti tem ljudem z nami sodelovati, pozdravljamo!

Kako razumejo. Včeraj smo objavili doposlano nam notico o potrebi, da ostane čekovni urad v Ljubljani. Ko smo to notico objavili, smo imeli koristi našega mesta in dežele pred očmi ter koristi urada samega. Trdili nismo ničesar, kar bi se ne dalo dokazati in kar se bo še dokazalo, če to kdo želi. Na to nam je odgovoril »Narod«, da pišemo o tej zadevi, ker čekovni urad ni dal dela Jugoslovanski tiskarni Kdor ve, kako je s tiskarnami, se bo tej obrambi čudil; ne bo se pa čudil tisti, kdor ve, da dejanja drugih presoja vsakdo po nagibih svojih lastnih dejanj. Podtikanje torej »Narodovemu« dopisniku odpustimo. Ne mogli bi mu pa odpustiti, če bi se bil preselil čekovni urad iz Ljubljane. In za to gre!

Kralikovo tiskarno v Mariboru so kupili dr. Koderman, dr. Lipold, dr. Pfeiffer in profesor Voglar s sodelovanjem dveh znanih mariborskih milijonarjev, ki sedita v upravnem svetu mariborske eskomptne banke, katera financira to podjetje.

Metamorfoza. Pred tedni je vlada ustavila »Istino«, glasilo socijalistične radniške partije Jugoslavije (komunisti). Vsaka številka tega lista je prinašala cele kolone imen komunističnih voditeljev, ki jih je vlada internirala. Demokratska zajednica in Pribeževič sta bila predmet ostrih napadov v listu. Ko je zavladal demokratskosocijalistični blok, je začelo izhajati komunistično glasilo pod imenom »Nova Istina«. Komunisti, ki imajo v rokah ogromno večino strokovnih organizacij in del mlajše socijalistične inteligence, niso danes več nevarni, ker je vlada upala, da bo rdeče leve krotila poleg Pribeževiča tudi tropersna socijalistična deteljica Buškeg-Korač-Kristan.

Italijanska propaganda na Poljskem. »Agramer Tagblatt« poroča iz Rima, da je poljski minister za notranje zadeve potrdil statute italijansko-poljske družbe, ki bo imela svoj sedež v Varšavi. V svoji prvi seji je sklenila družba, da se na rednih razstavah v Benetkah ustanovi tudi stalni poljski paviljon.

Demobilizacija francoske armade. »Slovo Polskie« poroča iz Pariza, da je v Franciji dosihmal demobiliziranih 2 milijona vojakov. Angleška demobilizacija bo baje še v tem letu dokončana.

Angleška stopa v diplomatsko zvezo z Nemčijo. »Temps« poroča, da je angleško ministrstvo sklenilo na svoji petkovi seji, da se zopet upostavijo diplomatski odnošaji z Nemčijo.

Zadržavanje moke in navijanje cen.

Odsek za prehrano deželne vlade za Slovenijo objavlja:

V zadnjem času se razširjajo vesti, da bo moka zmanjkalo ter da bodo cene mlijskih izdelkov zelo poskočile. Tudi se pripoveduje, da bodo zopet vpeljane izkaznice za moko in kruh.

Te vesti so popolnoma neosnovane.

Res je, da so radi prometnih težkoč zastali dovozi žita iz Banata in Bačke, vendar so te težkoče že premagane. Žitni zavod ima nakupljene velike množine žita, ki jih v najkrajšem času spravi v Slovenijo.

Vzmirjajoče vesti so izrabili — če ne tudi povzročili — trgovci in mlinarji, ki sedaj zadržujejo mlijske izdelke ter jim navijajo cene.

Politična okrajna oblastva imajo nalog, da nastopijo z vso strogostjo proti takim brezvestnežem, zaplenijo zaloge, ki se zadržujejo v spekulativne namene, dotična povruteža kaznujejo še v globlo do 20.000 kron in zaporom do šestih mesecev. — Občinstvo se pozivja, da gre oblastvom na roko ter jim da podatke za postopanje. Občinstvo samo pa se naj ne da begati po neosnovanih vesteh.

Dnevne novice.

Gledališče in stanovanjska beda. Tenorist Rijavec, ki je odpovedal svoj angažma v Zagrebu, je poslal upravi zagrebskega gledališča sledeče pismo: Glasom pogodbe od 30. junija t. l. se je bil naslovljen obvezal, da mi zagotovi stanovanje v mestu, najkasneje s 1. septembrom t. l. Uvažujoč težki položaji naše opere in zapreke, ki so bile stajljene slavni upravi pri stanovanjskem uradu, sem čakal še mesec dni, že z ozirom na to, da je bilo lepo vreme, ki mi je olajšalo stanovanje na mest-

ni periferiji. Večkrat sem opozarjal slavno upravo, da je 1. oktober zadnji rok in da naj se mi stanovanje zagotovi — no, do danes je bilo vse zastoj — iz tega razloga izjavljam, da je pogodba, sklenjena dne 30. junija t. l. danes za me neobvezna in prosim, da me od 1. oktobra t. l. ne smatrate več članom kr. zein. gledališča. — Zagreb, 30. septembra 1919. — Josip Rijavec, l. r. — Zagrebski listi pripominjajo, da bodo temu koraku sledili tudi člani opere Baranović, Oufednik, Gormanov in mnogi člani orkestra. Radi stanovanjske krize stoji zagrebska opera pred katastrofo strofo.

Prejma na gospoda dr. Trillerja iz krogov užitinskih uslužbenecov. Ker ste, gospod doktor, predsednik komisije za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave, Vas užitinski uslužbenec nujno prosimo, spomnite se tudi nas glede draginskih doklad z isto ljubeznijo, kakor ste se spomnili s svojim predlogom v seji občinskega sveta ljubljanskega dne 30. sept. 1919 uslužbenecv mestne občine ljubljanske. Prav taka draginja, kakor za mestne, je tudi za druge uslužbenecv; naj ne bo tedaj nikahij izjem!

Odbor jugoslovanske menze na Dunaju poroča brzojavno: Dunajska jugoslovanska dijaška menza spričo tehničnih težkoč in pomanjkanja hrane ne more sprejemati novih članov. Dijaki, ki hočejo na Dunaj, naj ne računajo z menzo.

Visokošolci, ki reflektujejo na akademsko menzo in akademski dom v Ljubljani, se pozivljajo, da se najkasneje do 20. t. m. pismenim potom javijo pri načelniku sekcije »Akademskega doma« Alojziji Fakin, Moste 52.

Akademske društvo jugosl. tehnikov. Danes ob 10. uri dopoldne izredni občni zbor, predavanja se preloži na 11. uro. — Odbor.

Slovensko planinsko društvo naznanja, da ima svojo društveno pisarno na Kralja Petra trgu št. 2. (prej Slovenski trg). Uradne ure od 8 do 12. in od 2 do 5. Istotam se vršijo vsako sredo (izvzemši praznikov) ob pol 6 uri seje osrednjega odbora.

Planinske kočje. Slovensko planinsko društvo objavlja, da ostane Aljažev dom v Vratih otvoren in oskrbovan do 15. oktobra. Hotel Zlatorog ob Bohinjskem jezeru in turistovska kočja v Kamniški Bistrici ostaneta odprta in oskrbovana celo leto in tudi čez zimo. Druge planinske kočje so zatvorjene. Njih poset je mogoč le v spremstvu oskrbnika ali poverjenega vodnika ter se je tozadevno obrniti na pisarno osrednjega odbora v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 2.

Slovenska realna gimnazija v Kočevju se je otvorila na slovesen način 25. septembra. Po božji službi v mestni župni cerkvi se je zbrala v lepo okrašeni risalnici zavoda odlična slovenska družba in slovenska gimnazijska mladina. Prvi je govoril g. gymn. vodja Watzl, ki je omenjal velike zapreke in ovire ter razne intrige, ki so pretile onemogočiti slovensko gimnazijo, katero so želeli in zahtevali kočevski Slovenci s tako odločnostjo. Potem je govoril g. dr. Ogrin, vodja okraj. glavarstva ter poudarjal veliki pomen tega najmlajšega slovenskega srednješolskega zavoda. G. poslanec Skulj je spretno in zanimivo razvijal misel: inteligencija, ki bo v tem zavodu dobila svojo izobrazbo, naj to izobrazbo širi med ljudstvo, da se tako oddolži narodu, ki ji stavi ta zavod. G. okraj. nadzornik Novak je predlagal, da se g. poverjeniku dr. Verstovski, ki si je stekel za mladi zavod največ zaslug, izreče brzojavnim potom pristrčno zahvalo, kar je bilo sprejeto z burnim odobravanjem. Vrli cerkveni zbor, ki je poveljeval cerkveno slavnost z izbranim petjem, je zapel »Lepa naša domovina«, in pristrčna domača slavnost je bila zaključena. Nato so si ogledali gostje dijaški dom, ki je pod oskrbo č. ss. usmiljenk nastanjen v gimnazijskih prostorih ter nudi 18 dijakom popolno in dobro oskrbo. — Zavod ima v I. (realnem slovenskem) razredu 35 dijakov in 8 dijakinj, med njimi 32 + 7 slovenske ter 3 + 1 nemške narodnosti. Ostali razredi imajo še nemški učni jezik ter je v II. razredu 14 + 2, v III. 18, v četrtem 13 + 2 učencev in učenk. Na celim zavodu je 46 Slovencev in 46 Nemcev, skupaj 92 učencev in učenk. Pripomniti je, da je med 43 učenci I. razreda samo 8 učencev doma izven kočevskega okrajnega glavarstva. — Dijaška služba božja je bila 28. sept. prvič slovenska ter bo v prihodnje vsako drugo nedeljo, tako da se vrsti slovenska in nemška propoved (5. okt. nemška, 12. okt. slovenska itd.). Pohvalno je omeniti, da je pri slovenski dijaški službi božji rade volje obljubil petje mnogoštevilni in dobro izurjeni cerkveni zbor. — Isti dan se je otvorila v Marijinem domu v Kočevju slovenska meščanska šola za deklice, katero pohaja čez 100 učenk. — Mladima zavodoma želimo najlepših uspehov in obilo blagoslova božjega, da se izpolnijo vse nade, ki jih stavimo največ kočevski Slovenci, za katere je bil 25. september dan velikega veselja.

— Iz Litije. V tednu od 21. do 28. septembra je bila okradena cerkev v Litiji. Tat, kateremu so morale biti dobro znane razmere v cerkvi, je podnevi šel v zakristijo in si izbral predal, v katerem so bili shranjeni prti in brisače. Nabrahl je v nahrbtnik do 30 prtov — 10 s čipkami, ki so kljeklane — in do 15 brisač. Zaprl je predal, da se tatvina ni precej opazila. — Svari se pred nakupom.

— **Jesenice.** Dramatični odsek Kat. del. društva otvori letošnjo sezono z Medvedovo »Za pravdo in srce«. Prva uprizoritev v nedeljo 5. oktobra ob pol 8. uri zvečer v Delavskem domu. Pred začetkom in med odmori sodeluje celotna društvena godba.

— **Požar** je v nedeljo, 28. septembra uničil v Malem Lipju pri Žužemberku tri hiše z vsemi gospodarskimi poslopji, dvema hišama pa samo gospodarska poslopja. Naporu nekaterih fantov in požarne brambe iz Žužemberka se je zahvaliti, da ni zgorela cela vas. Škoda se ceni na 70.000 kron. Zgorelo je razen živine vse žito, orodje in obleka. Boda je silna in pomoč od katerekoli strani nujna.

— **Dijaški transport.** Ker je transport dne 5. t. m. prenapolnjen, gre v četrtek 9. t. m. tretji transport na Dunaj. Vsi oni dijaki, ki se ga nameravajo udeležiti, naj vpošljejo naslove na Vilko Killer, stud. tehn., Ljubljana, Kolodvorska ulica 11, I. nadstr.

— **Iz šolske službe.** Imenovani so: Ernest Kompost, dozda nadučitelj pri Sv. Ožbaltu ob Dravi, za stalnega učitelja v Laporju; Ant. Ogorelec kot učitelj v Radvanju; Franc Rošker kot učitelj v Studencih; Lavoslav Arko za nadučitelja v Sv. Lovrencu nad Mariborom; Jos. Jarh za nadučitelja pri Sv. Roku ob Sotli; Dragotin Majer za nadučitelja v Šmarjeti pri Rimskih Toplicah; Albin Spreitz za nadučitelja pri Zgornji Sv. Kungoti; Franja Bizjak za učiteljico v Rušah; Karolina Hinterlechner za učiteljico v Poljčanah; Jospina Šlajpah za učiteljico pri Sv. Ilju v Slov. Goricah; Albina Lasbacher za učiteljico v Selnici (začasno prideljena v Rušah); Katarina Plevnik za učiteljico v Makolah; Marija Bregant za učiteljico v Slivnici pri Mariboru; Marija Versolatti za učiteljico v Črešnjecih; Anton Fink in Štefka Fink za učitelja (učiteljico) na Polenškaku; Leopold Cimperšek za nadučitelja v Loki pri Zidanem mostu; Fran Troha in Palmira Fajdiga za učitelja (učiteljico) v Sv. Lovrencu nad Mariborom.

— **Tirjatve proti dolžnikom v Avstriji.** Pripravlja se organizacija vseh onih naših državljanov, ki imajo zasebno-pravne tirjatve proti dolžnikom v Avstriji. Ustanovila se bo zveza interesentov, ki bodo enotno in v celoti zastopala naše upnike proti dolžnikom vseh vrst v republiki Avstriji. V poštev prihajajo tirjatve vseh vrst, tako hranilne vloge, vloge na tekočem računu, vrnitev tepotov, zahteve proti poštni hranilnici. V poštev pridejo nadalje tudi zahteve, vsled tega, ker se je omejila lastninska pravica na premoženju ali nepremičninah na ozemlju Avstrije, kakor tudi odškodninski zahtevki za nastalo škodo. V kratkem izide razglas kako in kje bo podatj prizadejim strankam svoje prijave. Do tlej pa pozivljamo vse naše jugoslovanske državljane, da opuste sami zase vsak korak in ne dajo nikake dispozicije glede teh svojih tirjatov, tudi v primeru ne, če jim prihajajo razni usiljivi pozivi iz Nemške Avstrije.

— **Potvarjanje poštne znamke v Prekmurju.** V Prekmurju so se začele spravljati v promet potvorne poštne znamke, na katerih so čez sliko natisnjene črke: »SHS«. Opozorjamo občinstvo, da se strogo kaznuje ne le potvarjanje pošt. znamk, ampak tudi njih spravljane v promet. Občinstvo naj v interesu države naznani ponarejalce in razpočevalce potvorenih znamk bližnjemu poštnemu uradu ali pa osebam javne varnosti.

— **Cvetlični vrtnar za Srbijo.** Za kopališče v Koviljačih v Srbiji se išče vrtnar izvežban v vsakovrstnem cvetličarstvu, ki se goji v silnicah, rastlinjakih in po parkih. Prosilci naj se obrnejo na upravo kopališča v Koviljačih v Srbiji.

— **Za invalide in sirote padlih junakov** naše koroško-štajerske fronte so darovali: Šolsko vodstvo Sv. Beltenk v Slov. Goricah 25 K, Ločar Fran iz Loga, dohodek veselice, 402 K, Šola v Ormožu 38 K 20 vin., Šola v Ratečah 21 K, Ljudska šola v Slov. Gradcu 56 K, Spindler Janez iz Ledenig 84 K, Mikuš L., Ljubljana, 40 K, The Rex Co., Ljubljana, 20 K, Černe Anton, Ljubljana, 20 K, Jax in sin, Ljubljana, 50 K, Petelinc Josip, Ljubljana, 100 K, Vok Ignacij, Ljubljana, 20 K, Vojnovič in Comp., Ljubljana, 50 K, Derganc Albert, Ljubljana, 51 vin., Čadež Guido v Ljubljani 30 K, Balkan, trg. sped. kom., Ljubljana, 50 K, Menjalnica, družba z o. z. Ljubljana, 50 K, Oblat Aleksander, Ljubljana, 25 K, Korn Teodor, Ljubljana, 20 K, Topničarski oolk celiski 4092 K 40 vin., Celiski pešpolk

in dr. 227 K, Stupica Franc, veletrg., Ljubljana, 100 K, Svetla, gen. rep. za kraljestvo SHS, 200 K, Občina Slabotinci 66 K 51 vin., Čidež Guido v Ljubljani 30 K, V imenu invalidov in sirot padlih junakov se toplo zahvaljuje Brambni odsek Dravske divizijske oblasti.

Ljubljanske novice.

Iz Akademsko društvo jugoslovanskih tehnikov priredi s sodelovanjem odbora jugoslovanskih žen in odbora za siročad pod pokroviteljstvom gospe županje Franje dr. Tavčarjeve v soboto 4. t. m. popoldne in nedeljo 5. t. m. cvetlična dneva, v prid ustanovnemu fondu, menzi in knjižnici ljubljanskih visokošolcev tehnikov. Apelujemo na cenjeno ljubljansko občinstvo, da s svojim prispevanjem pomaga olajšati študij našim akademikom. Opozorja se, da je društvo nestrankarsko in ves čisti dobiček je namenjen v prid vsem visokošolcem tehnikom, ne glede na njihovo politično prepričanje. Kot zaključek cvetličnih dnevov priredi omenjeno društvo v nedeljo, 5. t. m., veliko ljudsko veselico v vseh prostorih Narodnega doma. Sodeluje orkester garnizijske godbe in salonski orkester. Na sporedu: prosta zabava, šaljiva pošta, srečolov, ameriška licitacija, ženitbena posredovalnica itd. Vstopnina 5 K, preplačila se hvaležno vsprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Poročil se je včeraj g. dr. Franc Logar, vladni tajnik, z gđ. Minko Trost. Obilo sreče!

Iz sodne službe. Pravna praktikanta dr. Mirko Božić in Milan Tominc sta imenovana za avskultanta. Avskultant dr. Iv. Kavčič se je odpovedal službi.

Iz šentjakobski »Orel« v Ljubljani vpripori v nedeljo ob pol 8. uri zvečer in Ljudskem domu družabni večer in telovadbo. Sodeluje bratska godba iz D. M. v Polju. Spored obsega: telovadbo, šaljivo pošto, srečolov in petje. Vrši se pri pogrnjenih mizah. Za pijačo, gorka in mrzla jedila je dobro preskrbljeno.

Iz Družabni večer spojen s koncertom vojaške godbe pod vodstvom g. kapelnika dr. Cerina, rajanjem po napevu »Slovenske mladenke«, komičnimi prizori, srečolovom, šaljivo pošto in še drugimi zabavnimi točkami priredi v nedeljo dne 5. oktobra ob pol 8. uri zvečer stolna Elizabetna konferenca v veliki dvorani Uniona. Vstopnina 3 K. — Prireditel najtopleje priporočamo, ker je namenjen čisti dobiček v prid najbednejših in lačnih, ki jih podpira Elizabetna konferenca.

Iz pisarne narodnega gledališča. Pri plakatih včerajšnje operne predstave Mme Butterfly se je pripetila neljuba pomota, da je bil začetek predstave označen za osmo uro zvečer, mesto za pol osmo. Slavno občinstvo prosimo oprostive, ker se je to zgodilo brez naše krivde. — Kot že objavljeno v vseh ljubljanskih dnevnikih, je začetek vseh predstav v obeh gledališčih zmiraj točno ob pol 8. uri zvečer. — Prosimo p. n. občinstvo, da se ravna po tej objavi.

Iz Filatelistični klub — sedaj podružnica »hrvatskega filatel. društva« — za Slovenijo vabi svoje člane na sestanek, ki se vrši v soboto dne 4. oktobra ob 8. zvečer v restavraciji hotela Union, soba »v rožcah«. Razdelitev raznih jugoslovanskih znamk. — Odbor.

Iz Maksimalni tarifi za izvoške. Dež. vlada za Slovenijo, oddelek za trgovino in obrt, je glede maksimalne tarife za ljubljanske izvoške iz leta 1909., ki se v zadnjih letih z ozirom na vojne razmere ni več uporabljala, odločila, da se maksimalna tarifa s 1. oktobrom 1919 zopet uveljavi in obenem dovoli desetkratno zvišanje dosedanje tarife. Vsak izvošek je dolžan imeti pri sebi en izvod tarife in naj se prestopki naznanijo policijskemu ravnatelstvu v Ljubljani.

Iz Omejitve razsvetljave. Občinstvo se opozarja na razglas mestnega magistrata, ki bo te dni inseriran glede uporabe električnega toka iz mestne elektrarne in plina iz mestne plinarne.

Iz Napad ali nesreča? Poročali smo, da je bil dr. Šilc napaden in oropan. Naši podatki so bili taki, da smo jim morali verjeti. Z druge strani smo pa dobili sledeče pojasnilo: Iz zelo tehničnih razlogov se sklepa, da dr. Šilc ni bil napaden in oropan, marveč se je zgodila nesreča na drugi način. Ponesrečenec je prišel čez železniški most, za njim je pripeljal vlak dolenske železnice; dr. Šilca je zadel stroj, ga vrgel stran in poškodoval. Poškodbe so takega značaja, da se sklepa na železniško nesrečo; tudi obleka je tako strgana, kakor je to običajno ob železniških nesrečah. Pričakujemo, da se slučaj vsestransko pojasni.

Iz Tudi stražniki so včasih potrebni. V neki ljubljanski kavarni je napovedal nedavno policijski stražnik policijsko uro. Neki nadporočnik zakriči nad njim: »Kaj, policijska ura! V svobodni Jugoslaviji policajev ne potrebujemo!« Stražnik odide.

Kmalu nato pa čuje obupne klice: »Polica! Na pomoč!« Stražnik hiti proti frančiškanskemu mostu; tam je nekaj vojakov klofotalo nadporočnika, a pred policistom so pobegnili; nadstražnik je pa rekel nadporočniku: »Poglejte, pa so le tudi v svobodni Jugoslaviji potrebni policaj!«

Najnovejša poročila.

(Naše telefonske poročila.)

IZJAVA STOJANA PROTICA.

Belgrad, 2. okt. V sredo zvečer, 1. oktobra, ob pol 8. uri je g. Protić vrnil mandat, ki mu ga je v torek popoldne poveril regent, da skuša sestaviti koncentracijski ali koalicijski kabinet. Stojan Protić je konstatiral naslednje politično-parlamentarno situacijo: Demokratska zajednica je odbila ponudbo Stojana Protića na podlagi že preje storjenega sklepa. Kako je demokratska zajednica to svojo odločitev utemeljevala, je znano. Socialisti so tudi odklonili vstop v koncentracijski kabinet iz načela, češ, da sploh niso za koncentracijski kabinet, a vstop v koalicijski kabinet so odklonili radi razlike v pojmovanju vprašanja agrar. reforme, in vprašani, ki se tičejo odnošajev med desnico in levico v socijalističnih vrstah. Zastopniki Črnogorcev, ki so začasno, a vendar za nedoločen čas organizirani v posebni skupini, so izjavili, da dajejo kabinetu Stojana Protića isto oporo, kakor kabinetu Davidoviča. Na podlagi tega bi bilo razmerje parlamentarnih skupin na eni strani demokratska zajednica s socialisti s 127 glasovi, na drugi strani blok radikalne stranke, Narodnega kluba, jugoslovanskega kluba, radikalnih disidentov in liberalcev g. Ribarca s 135 glasovi.

K temu bloku se lahko še prišteje glas g. Blaška Rajića, tako da ima ta druga skupina 136 glasov, na katere bi se mogel naslanjati kabinet Stojana Protića. Črnogorska skupina ne pripada nobeni stranki, nanje more računati vsaka večina. Ako vzamemo, da je na vsaki strani odsojnih 10 poslancev, tedaj bi demokratska zajednica imela 117, a opozicijski blok 126 glasov. Protić naglašja, da je treba pomniti, da se sestoji demokratska zajednica razen demokratov, samostalcev in naprednjakov še iz majhne skupine 5 do 6 poslancev, o katerih se sodi, da dejansko ne pripadajo demokratski zajednici. Potem rezultatu posvetovanj je Protić prišel do sklepa, da ne bi njegova vlada imela dovolj podlage, ki je potrebna za pravo in nepretrgano delo v parlamentu, čeprav je propričan, da skupine, katere on predstavlja, zastopajo večino naroda. Raditega bi bilo treba poveriti sestavo kabineta kateri drugi osebnosti iz Protićeve stranke, zlasti ker ima demokratska zajednica proti njegovi osebi posebne pomisleke.

DR. PAVLOVIĆ REDIVIVUS?

Belgrad, 2. oktobra. Danes dopoldne je prišel regent v predsedstvo vlade ter se pol ure razgovarjal z Davidovićem in dr. Pavlovićem o političnem položaju. V parlamentarnih krogih se govori, da bo regent poveril sestavo kabineta dr. Pavloviću, a do 7. ure zvečer ni dobil še nihče mandata.

POSVETOVANJA.

Belgrad, 2. okt. Ob 6. uri zvečer so se v predsedstvu parlamenta posvetovali Davidović, dr. Pavlović in dvorni maršal Balugdić.

KOMBINACIJA.

Belgrad, 2. okt. Poleg profesorja Cvijića in Žunjevića se imenuje kot kandidat za sestavo prihodnje vlade tudi Nikola Pašić. Njegovo kandidaturo odločno odklanjajo demokratska zajednica, radikalni disidenti in, kakor pravijo, tudi Narodni klub.

IZVEN PARLAMENTA.

Belgrad, 2. oktobra. V političnih krogih se govori o različnih možnostih rešitve krize. Išče se nevtralna oseba, ki bi mogla združiti obe stranki. Ker pa take osebe v parlamentu ni, jo iščejo izven parlamenta. Vendar mislijo, da tak kabinet ne bi imel dolgega političnega življenja.

NOVA POGAJANJA MED RADIKALCI IN DEMOKRATI.

LDU Belgrad, 2. oktobra. Danes se govori, da se vrše med demokrati in radikalcima pogajanja na sledeči podlagi: Parlament bi imel samo votirati proračun in izdelati volilni red; takoj potem bi bil parlament razpuščen in bi se razpisale volitve za konstituantno. Ako radikalcima pristanejo na ta predlog, bi bila mogoča začasna koncentracijska vlada.

WILSONOVA RAZSODBA.

LDU Lyon, 2. oktobra. (DunKU. — Brezlično.) »Journal des Debats« poroča, da se nahaja razsodba predsednika Wilsona o reškem vprašanju že na potu v Rim.

AMERIKA PROTI ITALJI.

LDU Pariz, 2. oktobra. (DunKU.) Kakor doznava »Chicago Tribune«, je ameriška vlada z ozirom na nasprotje med

naziranjima Wilsona in Tiltonija glede rešitve jadranskega vprašanja preklcala svoje privoljenje k načrtu, da se poveri Italiji mandat za Albanijo.

TAFT O WILSONU.

LDU Pariz, 2. oktobra. (DunKU.) Echo de Paris javlja iz Washingtona: Taft, ki je veljal doslej za Wilsonovega pristaša, je izjavil: »Ves svet razen Wilsona že ve dandanes, da senat ne bo odobril mirovne pogodbe brez izrecnih pridržkov. Wilson se ne sme obnašati kakor razvajen otrok in reči, da se ne udeleži igre, ker ne more uveljaviti svoje volje, marveč mora uvideti, kakšen je dejanski položaj, ter ga kolikor mogoče izkoristiti.«

AMERISKE ČETE ZA ARMENIJO.

LDU Pariz, 2. oktobra. (DunKU.) »Chicago Tribune« poroča iz Washingtona: Najnovo zahtevo armenske misije, ki sodeluje pri mirovni konferenci, je ameriška vojna uprava pospešila priprave za odposiljatev ameriških čet v Armenijo.

VELIKE STAVKE.

LDU Cararvor, 2. oktobra. (Dun. KU. — Brezlično.) Na Angleškem se število stavkajočih železničarjev še ni zmanjšalo. Železniško posobje nadomešča deloma veliko število prostovoljcev iz vseh slojev, celo iz duhovniškega stanu. Za preskrbo Londona z živili je na razpolago 5000 motornih vlakov, od katerih 1000 vlakov dovažja samo mleko. Odposiljanje pošte, časopisov in vrednostnih predmetov na celino s pomočjo letal, zavzema čimdalje večji obseg. Vsled stavke na železnica je ogromno narastel promet pobrežne paroplovbe.

LDU Pariz, 2. okt. (DKU.) Kakor javlja londonski poročevalec lista »Petit Parisien«, se je dosedaj na Angleškem povrnilo na delo okoli 50.000 železničarjev.

LDU Newyork, 2. okt. (DunKU.) »New York Herald« poroča iz Washingtona, da cenijo ameriški trgovski krogi izgubo, ki jo povzroča stavka vsak dan, na 10 milijonov dolarjev.

LDU Dunaj, 2. oktobra. (DunKU.) Danes opolnoči so začeli stavkati vsi nastavljenji dunajskih voznikov, kakor tudi vsi cestni delavci in delavke. Davi ni bilo na ulicah niti enega voza za smeti (Kehrichtwagen). Število stavkajočih znaša 4000. Čiščenje ulic je prenehalo popolnoma.

8 URNI DELAVNIK V ŠPANJI.

LDU Amsterdam, 2. okt. (DKU.) »Times« poroča iz Madrida, da se je v vsej Španiji uvedel osemurni delavnik.

PROTI ŽIDOM.

LDU Belmar, 2. oktobra. (Dun. KU. — Brezlično.) »World« poroča iz Pariza: Kakor pripoveduje ameriški generalni major Davis, ki se je mudil v glavnem stanu generala Denjškina in se še-le pred kratkim povrnil iz južne Rusije, prireja general Denjkin s svojimi kozaki na ozemlju, ki se nahaja v njegovi oblasti, organizirane pogrome proti židom. Vprizarjajo se pravcati pokolji med židovskim prebivalstvom.

POMANJKANJE PREMAGA.

LDU Pariz, 2. oktobra. (DKU.) Enoinpetdeset županov selenskega departementa je sklenilo, da odstopijo, ako se preskrba s premogom ne uredi tako, da bo vsaka občina imela dne 1. oktobra premoga za mesec dni. Izjavili so, da njihove občine že cele mesece sploh niso dobile premoga.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Pisalcu notice »Pojasnilo vsem gospodom, ki se jih tiče«: Spis smo oddali na pristojno mesto v vpoštevanje.

Požar na Marijinem trgu.

Na Marijinem trgu stoji ozka, visoka zgradba, v kateri imajo Zankl-novi sinovi svojo prodajalno lakov, barv in firnežev. Zgradba ima III. nadstropja z mezzaninom. V hiši stanujejo tri stranke. Vhod je od Frančiškanske cerkve, zelo ozek in tudi stopnice so zelo ozke. Pod stopnicami in pri vходу ima Zankl zelo primitivne shrambe za razne, tudi več ali manj eksplozivne snovi, lake itd. Včeraj popoldne sta dva Zanklova uslužbenca pri vrodu nalivala brunolin v sod. Eden, hoteč se prepričati, če je sod že poln, je prižgal vžgalico... Nastala je usodopolna eksplozija, katere je zahtevala človeška žrtve, ki so bile več ali manj poškodovane. Nastal je silovit požar, ki je povzročil znatno, doslej še ne povsem točno ugotovljeno škodo.

Podrobnosti.

O groznem požaru na Marijinem trgu nam javlja očividec še sledeče okolnosti: Bilo je nekako ob 1 uri 50 minut popoldne. Iz vhoda Zanklove hiše se začuje obupen mladeniški klic: »Zaprte! Zaprte!... Eksploziralo bo!« Mahoma je bila

vsa hiša v gostem, črnem dimu. Dim se je valil iz vhoda po stopnicah v vsa nadstropja. Vsa stanovanja so bila takoj zadimljena. Nekateri stanovalci so ravno odkosili, drugi so se pripravljali.

Stanovalci so začeli obupani letati sem in tja. Nudili so se grozni prizori, zlasti ko se je mati, ga. Podkrajšek, spustila vsa goreča na tla.

Požarna bramba je došla precej pozno na lice mesta; vzrok: pomanjkanje preciznih zglasilnih aparatov in ker je bila tudi telefonska zveza zelo počasna.

Med tem časom je začela vsa notranjost hiše goreti. Ljudje-stanovalci so večinoma bili že rešeni, ko je stopila požarna bramba v akcijo. Hvala gre g. Sevniku, ki je dal svoje široke plahte, da so ljudje poskakali vanje.

Ko je požarna bramba začela delovati, je težavno našla hidrante. Ob 3. popoldne je bil ogenj ugašen.

Poškodbe.

1. Zelo poškodovana odnosno opečena je gđ. Danica Šolar, 19 let stara z Rakke, gojenka II. letnika učiteljskega, stanujoča na Bregu štev. 4. Težke opekline ima na obrazu, ki je ves črn.

Usodnega trenutka je bila na obisku pri svoji prijateljici gđ. Mariji Tanjko. Letela je najprej po stopnicah, a se potem skozi okno spustila ožgana na tla. Nahaja se v deželni bolnici, IV. oddelek.

2. Marija Tanjko lahko poškodovana. Bila je sprva pripeljana v bolnišnico, a je kmalu odšla v privatno lečenje.

3. Ga. Marija Podkrajšek, soproga uradnika pri agrarnih operacijah, stanujoča v II. nadstropju. Ob izbruhu ognja je pričakovala svojega soproga in kosilu. V obupu je najprej vrgla svoje dete, triletnega sinka Dinka skozi okno, potem se pa še sama spustila doli, padla je najprej na balkon, kjer je čakala družina gđa. Gnezde rešitve. Dobila je poškodbe na glavi in rokah. Njen sinko je skoro nepoškodovan. Sprejeta je v bolnišnico.

4. Dinko Podkrajšek, tri leta star. Lahke poškodbe na glavi in desni roki. V bolnišnici se nahaja poleg svoje mamice in gleda odprtih oči okolico. Piškotke je.

5. Gđ. Florjančič, 52 let stara, stanujoča v III. nadstropju. Spustila se je s tretjega nadstropja na balkon I. nadstropja. Dobila je resne poškodbe v križu. Sprejeta je v deželno bolnišnico, kirurški oddelek.

6. Postrežek Ivan Zupančič z lahko poškodbo na čelu; zadelo ga je pohištvo, ki so ga metali doli.

7. Gđ. Zlata Gnezda, lahko poškodovana. V privatni oskrbi.

Poleg človeških žrtev trpe stanovalci tudi zelo veliko škodo na pohištvu, obleki

in perilu. Stanovali so: g. Gnezda, revizor južne železnice v I., g. Podkrajšek v II. in gđ. Florjančič v III. nadstropju.

Ob požaru so se zbrale velike množice gledajočega občinstva. Ves Marijin trg tja do Stritarjeve ulice je bil zaseden.

Diskuzijski večer okrožnih poročevalcev se vrši danes v petek ob pol 8. uri zvečer v Zveznih prostorih. Razgovor: Okrožja. Bratje referenti, pridite polnoštevno.

Sramotenje sv. Rešnjega Telesa si je dovolil socialistični »Naprej« v obliki, ki kruto žali vse katoličane. Po vseh župnih cerkvah se bo napravila zato v nedeljo, 5. oktobra, zadostilna molitev. Predsedstvo O. Z. vabi Orle, da se polnoštevno udeležijo molitvene ure po svojih župnijah. Na fantovskih večerih se pa razgovorite o predmetu: »Vera je zasebna stvar« ali »Kako spoštujemo nasprotniki versko prepričanje«. Odkrite fantom grdo hinavščino, s katero ponujajo svoje organizacije z lepimi programi. Bratje! Na branik za verske svetinje! Orlovska Zveza.

Predsedstvo O. Z. in ljubljanski Orle se udeležijo zadostilne molitvene ure v stolni cerkvi v nedeljo, 5. oktobra ob 6. uri zvečer.

Predsedstvena seja O. Z. dne 1. oktobra 1919. Navzočih vseh 31 članov novega vodstva orlovske organizacije. Okrožja se nanovo dodela okrožnim poročevalcem. Uredništvo »Mladosti« prevzame br. Jože Stabej, ki skrbi, da izide »Mladost« že novembra. Poročila o prireditvah v Ločah in Dobrlivsi se odobrita, izreče se zahvala onim, ki so pripomogli O. Z. do takega uspeha pri prireditvah. Vprašanje zvezne blagajne se reši na sestanku v četrtek 9. oktobra 1919. Obravnava se o več predlogih br. Jerneja Hafnerja iz Kranja ter reši več notranjih zadev orlovske organizacije. V Zvezo se sprejmeta dva nova odseka.

Nov odsek. V Ljubljani se je ustanovil četrti orlovski odsek, ki bo zbiral fante posebej iz vrst rokodelskih pomočnikov. Svoj sedež ima v Rokodelskem domu, telovadi ob torkih in petkih v telovadnici moškega učiteljskega. Odsek šteje že 60 izvršujočih članov. Tudi v Ljubljani napredujemo, ni nas strah.

Vsi odseki, ki imajo rogove intonacije F napredaj, naj iste takoj javijo O. Z. (glasbeni odsek). — Za rogove sta na razpolago dva ustnika. — Koračnice še niso razmnožene.

Razne novice.

r Obračun z Viljemom. Pruska vlada dela finančni obračun z Viljemom, katerega privatno imetje cenijo na 300 milijonov mark. On ima na Pruskem več nego 70 palač in dvorcev. Pruska država je bila prevzela kronsko posestva za letno rento 2 in pol milijona tolarjev, zdaj zahteva Viljemov zastopnik 92 milijonov mark, da se ta obveza odkupi.

r Stavke v pariških gledališčih. Mala gledališča v Parizu, ki so organizirana, so pričela stavkati. Vrše se pogajanja z ravnateljem in vlado. Ker stavkajo tudi konjušniki za povišanje plače, so ustavljene vse konjske dirke.

r Generali — pisatelji. Čudna so človeška pota. Skoraj vsi bivši vladarji in generali so se zatekli k zadnjemu vrelcu slave — k pisateljstvu. Če pomislimo na honorarje, ki jih prejemale za svoja dela, znajo se precej srečno sukati pero, dokaj srečnejše ko voditi vojne. Pisanje raznih »memoir« jim je že itak v rodbinski krvi, odkrivanje škandalov, ki so jih naredili drugi je za občinstvo, ki je po celem svetu enako, vedno zanimiva snov. Tudi Nikolaj Nikolajevič je začel pisati »Spomine« na Prinkipisu, ki jih bodo obelodanili šele po njegovi smrti in tedaj ne išče honorarja.

r Ruski trgovski dom v Carigradu. Švedski poslanec v Carigradu je javil svoji vladi, da so v Carigradu ustanovili velik ruski trgovski dom za trgovinske stike s pokrajinami, katere so se iznebile boljševikov. Novo podjetje ima velik kapital in dosti važnih stikov, da bo razširilo svoje delovanje tudi na azijske pokrajine.

r Barvan film? Po poročilu iz Kristianije je ruski profesor Gorski, ki je dolgo živel na Norveškem, dosegel kaj lep uspeh v fotografski stroki. Izumel je pravo, da se z njo delajo filmovi posnetki v naravnih barvah. Izum je kupila angleško-norveška družba in ga že uporablja.

r Prva stavka je bila baje — kakor je iz starih egiptovskih papirusov spoznal švedski učenjak Kohringberg — pred 5000 leti, ko je kralj Cheops v Egiptu stavil veliko piramido. Pri stavbi je bilo zaposlenih 50.000 delavcev, ki so vsi na en dan ustavili delo, ker so dobivali preslabo hrano. Kralj se je od začetka hotel z delavci pogajati, da bi zopet začeli delati. Ali ker delavci niso odnehali od svojih zahtev, je kralj poklical vojaštvo. Več tisoč stavkujočih zidarjev in malovarjev je bilo pomorjenih, drugi so jo pobrisali iz dežele. Piramido so doživali novi zidarji. Sredstva mogotcev so bila tedaj v vseh časih enaka.

r Sic transit gloria mundi. Bero-linski dražbeni zavod Rudolfa Lepke javlja v inseratih prvih listov, da se bo 7. in 8. dan meseca oktobra vršila dražba porcelana in orožja iz saksonskih državnih zbirk v Draždanah. Porcelan je večji del vzhodnoazijskega izvora, orožje je pa iz historičnega muzeja. Draždanske zbirke so bile svetovnoznane, posebno v takolimenovanem »Grünes Gewölbe« je bilo mnogo dragocenih predmetov, ki so jih bili Nemci nakradli na Češkem.

r Slepca moža je zapustila. Praški listi poročajo o slučaju, da je prišel v mesto nek v vojni oslepel invalid Fran Kratochvil v spremstvu svoje žene; prišla sta bila, da si izposlujeta invalidno penzijo. Žena pa je pustila moža samega na Wilsonovem kolodvoru in je kratkoma izginita. Slepca je vzel nato postajni načelnik in ga je poslal v domači kraj.

r Sladkor iz lesa. Kot poročajo nemški listi se vrše med nekim Goldschmidtom in nekim ameriškim konzorcijem glede postopka potom katerega je baje mogoče pridobivati sladkor iz lesa. To se izvrši potom solne kisline in se da na ta način lep del lesa spremeniti v sladkor. Goldschmidt se že dalje časa na tihem bavi s tem opravilom.

r 10 mark za umor. V Berlinu in drugih mestih na Nemškem so odkrili morilske centrale komunistične stranke. Centrala najemajo ljudi za moritev političnih oseb. Za vsak umor plačajo — 10 mark. To je pa že pritiskanje na delavske meze!

r Prva potapljavka je Angležinja M. Naylorova. Svojo potapljavsko spretnost ima od znanega potapljavca Ch. Mackenzija. Da je za to potreba precej poguma, je videti iz tega, da potapljavka obleka ne tehta nič manj nego 175 funtov.

r Dva brambna načina proti draginji. Na Francoskem so konsumenti osnovali lige, ki nadzorujejo prodajalce, ako se držijo predpisanih cen. Člani lige obiskujejo trgovine in delavnice in kjer opazijo, da je prodajalec svojevlečno dvignil ceno, ga najprej opomni, ako ga v drugo zalotijo na istem pregrešku, mu enostavno razprodajo celo zalogo. Tega se seveda vsak prodajalec boji in se raje sam drži predpisanih cen. Na ta način so konsumenti zavaro-vani pred odiranjem. — Na Holandskem so si izvolili drug način brambe proti draginji. Tam hočejo zvišati produkcijo in so letos posejali več nego lani: 600.000 ha pšenice, 18.000 ha rži, 5000 ha ječmena, 12.000 ha krompirja in 6000 ha ovsa. Vsak teh dveh načinov je dober, a popoln uspeh bi dosegla šele, ako bi se združila in izvedla istočasno.

Prodaja kamenitne okvirje za vrata, takoj na voljo v dobrem stanju. Poizve se pri Francetu Cerar, St. Vid št. 11 nad Ljubljano.

Klobuke, damske in moške izdeluje po naročilu ter sprejematare v prenovljenje vsak četrtek po zmer-nih cenah in točni postrežbi pri g. Dež-man, Gosposka ulica 4, II. nadstropje, Ivan Oražem.

Zamenja se stanovanje z 2 soba-ma, kuhinjo in pritliklinami za stanovanje, ob-stoječe iz 3 do 4 sob. Natančneje se izve v Gosposki ulici 4, I. nadstropje levo na hodniku.

Napredaj hiša z vinogradom in klinami. Naslov pove »Upravištvo Slovenca« pod št. 5893.

Prodaja samo duhovniku srebrno, po-zičeno verižico za kanonika. Čno delo. Teža 20 dkg. Cena 1000 K. Naslov upravištvo pod št. 5812.

Dijakinjo ozir. dijaka sprejme po-štena krščan-ska družina, na brano in stanovanje. Pismene ponudbe na upravištvo »Slo-venca« pod št. 5813.

Elegantna jedilna soba iz palisan-drage prodaja. Gradišče 8, II. stopnjice II. kat.

Kosilne posode od ameriškega petroleja kupuje SEVER & KOMP. Ljubljana, Wolfova ul. št. 12.

Prostor v bližini drž. kolodvora za zla-ganje se išče v najem. Ponudbe pošlji 151 Ljubljana.

Trstije (Storje) se dobi v vsaki mno-žini Ljubljana, Jera-nova ulica št. 11.

Na posamezne vreče se dobi pri Oves Fran Pogačniku, Ljubljana, Du-najska cesta št. 36.

Vsako volne se dobro prodaja pri Fran Pogačniku v Ljublja-ni, Dunajska cesta 36.

Večja množina čebeule se ugodno prodaja v prodajalni Poljan-ska cesta 5, Ljubljana

Prodaja se bo v nedeljo 5. oktobra ob 3. uri popoldne na s štirimi soba-javni dražbi vila mi, kletjo in vrtom. Šafar, Stožice 62, Ježica.

Hiša z vrtom v Šmarju št. 9 je na prodaj.

Kupim veliko blagajno Wertheim, registrir-omaro, dve pisalni mizi brez nastavka, malo decimal tehnično do 20 kg. — Po-nudbe pod »Pisarna« na upravo lista.

ORGANIST in obrtnik (krojač) neoženjen, želi me-sto premeniti. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 5818.

Prodaja se močan PONI z lahkim gikom vred in 3 molzne kože Ljubljana, Zelena pot 6.

Prave planinske škafe (vedrice) razpošilja v vsaki mno-žini tvrdka Martin Sumer Konjice

Lepo črno letošnje brinje oddaja v vsaki množini in po nizki ceni tvrdka Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta št. 2.

Naročajte »Slovenca«! Pannontia, društvo lesnih industrijev v Ljubljani, Selenburgova ulica 7.—II. isče za takojšen nastop mlajšo

moško pisarniško moč ki ima nekaj prakse v trgovini. V les-ni trgovini izurjeni, imajo prednost.

Prevozni brod na Savi za vozove, z dvema čolnoma, žično vrvjo in celo napravov v še dobrem stanju, prodaja takoj Graščina Boštanj, p. Radna pri Sevnici.

GARJE srbečico, hraste, lišaje, uniči pri člo-veku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perilo. 1 lonček za eno osebo po pošti 7 K pošt-nine prosto. — Prodaja in razpošilja lekarna Trnkovec v Ljubljani, zraven rotovža. 1631

Suhe gobe, kumno, laneno seme in vse druge de-želne prideleke kupuje Sever & Komp, Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Jernej Černe posestnik in mesar Fanka Černe roj. Oevirk poročena Ljubljana, dne 2. vinotoka 1919.

Jvliši, podgane, stenice, ščurki. vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje naj-bolje trg. firma J. Kušan, Kranj, Gorenjsko.

Proda se 50 do 60 vagonov bukovega oglja Marija Srebotnjak, Kolodvorska ul. 31.

Zahtevajte cenik! Zahtevajte cenik! Moško perilo razne vrste srajc, spodnjih hlač, spal-nih srajc in mehkih ovratnikov nudi trgovcem samo na debelo Domača tvornica rublja d. d. Zagreb, Jelačićev trg 2, II. n. Naročila po povzetju se izvršujejo z obratno pošto.